

PILOT NIEUWE WERKWIJZE - SWV IN OT: **SWV & GOEMAN BORGESIUS**

Sinds oktober 2021 loopt de pilot van het SWV rondom de TLV aanvragen op deelnemende scholen in (Nieuw) West en Zuidoost. Daarin kunnen er, zodra een school twijfelt over de passende ondersteuning die zij nog kan bieden aan een kind, een onderwijsadviseur en maatschappelijk deskundige van het SWV ingeschakeld worden om in een ondersteuningsteam (OT) mee te denken over de ondersteuningsvraag van de school. In deze ondersteuningsteams (OT's) op school zitten meerdere betrokkenen, zoals ouders, leerkracht, ouder-kind adviseur, adviseur passend onderwijs. We spraken zorgcoördinator & IB'er **Lotte 't Lam** van de Goeman Borgesiuschool en onze collega en onderwijsadviseur **Marieke van der Hulst** over hoe hun samenwerking was vóór de pilot van start ging en hoe dat nu gaat.

Door Rshaart Aumaj

‘Op het moment dat je mensen hebt gesproken in een fase waarin je nog in oplossingen denkt, kan je ook beter accepteren met z'n allen wanneer het niet lukt, en een leerling bijvoorbeeld naar een andere school moet.’

Lotte 't Lam

SAMENWERKEN IN DE PILOT

Hoe werkte je eerder samen met het SWV en Marieke?

Lotte - 'Toevallig hebben Marieke en ik al eerder samen gewerkt toen ik nog via het ABC gedetacheerd was bij SBO De Kans. Toen hebben we veel samen gewerkt en gebrainstormd om de trajecten rondom TLV-verlengingen te verbeteren. We kenden elkaar dus al, maar ik nam vóór de pilot wel minder snel contact op dan nu. Voorheen nam ik pas contact op wanneer ik zelf alles al had uitgezocht en gedaan. Je zit als school dan al in een vrij ver stadium; je bent er met elkaar van overtuigd dat een verwijzing naar een andere vorm van onderwijs de beste stap is voor een leerling. Het SWV stelt dan vaak nog allerlei vragen over wat je gedaan hebt binnen de basis- en extra ondersteuning. Dan voel je je als school toch snel een beetje onbegrepen.'

Hoe is dat nu anders?

Lotte - 'Ik neem sneller en eerder in het proces contact op, vaak al rond het aanvragen van een arrangement. Vanaf dat moment krijgen alle betrokkenen in het OT – de ouders, leerkracht, adviseur passend onderwijs, ouder- en kindadviseur én het SWV – een beeld bij de casus. Door die eerdere betrokkenheid voorkom je dat het SWV pas instapt wanneer er vaak snel een verwijzing nodig is en het SWV dan pas het dossier gaat 'beoordelen'. Bij de pilot trek je dus echt meer samen op en denkt het SWV mee met iedereen.'

Hoe ervaar jij dat, Marieke?

Marieke - 'Ook ik merk een andere manier van samenwerking met de scholen. Het voelt meer gelijkwaardig. Het is een heel ander proces dan bij TLV-aanvragen. Bij TLV-aanvragen beoordeel je achteraf of de inzet van school passend is geweest. Nu trek je samen op en is er ruimte om mee te denken. We staan meer naast elkaar en bekijken de casus ieder vanuit zijn of haar eigen invalshoek en expertise.'

Hoe ervaar je de pilot in algemene zin?

Lotte - 'Het is een pilot, en dat voel je ook nog wel. Het is soms zoeken naar hoe we dit zo effectief mogelijk kunnen inbouwen. Je hebt met verschillende personen en zorgstructuren te maken, dus de tijdsinvestering en ervaring verschillen onderling nog wel. Ook is het soms lastig gebleken om op korte termijn met z'n allen samen te komen. Dit is ook niet altijd nodig. Vervolgens moet je ook nog bepalen welke rol iedereen inneemt.'

Marieke, hoe verlopen deze OT-trajecten voor jou?

Marieke - 'De trajecten verlopen allemaal vrij verschillend. De vragen die scholen ons stellen zijn divers en we worden op verschillende momenten in het ondersteuningstraject ingeschakeld. Soms worden we toch nog in een laat stadium ingeschakeld en is een snelle verwijzing naar het speciaal (basis)onderwijs de vraag van school. Ik hoop dat deze situaties zich steeds minder gaan voordoen. Zeker ook omdat er op dit moment niet tot nauwelijks meer plekken zijn binnen het SO en SBO, waardoor een

Lotte 't Lam
Zorgcoördinator & IB'er

Goeman Borgesiuschool
(STWT)

TLV-afgifte niet altijd tot een goede oplossing leidt. Met alle druk op het onderwijs en het overvolle S(B)O is het niet de makkelijkste tijd om met een nieuwe werkwijze te starten. Dat is in elk traject wel merkbaar. Ook zijn er op de scholen veel IB wisselingen waardoor kennis en ervaring met de pilot jammer genoeg verdwijnt. Dit vertraagt de invoer van de nieuwe werkwijze.'

Bij de pilot nieuwe werkwijze ligt de nadruk meer op gesprekken voeren dan op verslaglegging. Wat is het belangrijkste voordeel van deze werkwijze voor jou?

Marieke - 'Ik schrijf veel minder verslagen, daar zie ik zeker een voordeel in. De tijdsinvestering verschilt nogal per OT-traject. Dit maakt het soms lastig te voorspellen hoeveel trajecten je tegelijkertijd kunt volgen. Het overzicht houden is soms nog een behoorlijke klus. Ook wordt er veel gebruik gemaakt van de mogelijkheid om advies te vragen, los van een OT aanvraag. Dit kost veel tijd en gebeurt tot nu toe vaak ad hoc. We zijn op dit moment intern aan het nadenken om hier meer structuur in aan te brengen.'

‘Ik merk dat er meer begrip is en minder weerstand bij ouders.’

Lotte

Marieke van der Hulst
Onderwijsadviseur

Samenwerkingsverband
Primair Onderwijs
Amsterdam Diemen

De leerkracht zit nu vaak ook eerder aan tafel. Wat is hiervan voor jou de toegevoegde waarde?

Marieke - 'De leerkracht zit bij een OT aan tafel - en heeft een belangrijke rol in het gesprek. Hij of zij kent het kind goed en kan een beeld schetsen uit de dagelijkse praktijk. Ook als het gaat over de aanpak en begeleiding is de aanwezigheid van de leerkracht tijdens OT gesprekken van cruciaal belang. Dat werkt hopelijk ook door in het contact en de samenwerking met ouders.'

Hoe is deze werkwijze voor (de communicatie met) de ouders?

Lotte - 'Ik ervaar dat er meer begrip is en minder weerstand bij ouders. Het is niet meer zo dat er mensen langskomen die het dossier hebben bekeken en het gesprek aangaan vanaf dat dossier. Je zit nog in een fase dat je werkt naar een oplossing binnen school. Op het moment dat je mensen hebt gesproken in een fase waarin je nog in oplossingen denkt, kan je ook beter accepteren met z'n allen wanneer het niet lukt, en een leerling bijvoorbeeld naar een andere school moet. Ik merk bij elk traject dat er veel meer begrip en minder weerstand is zodra ouders zich betrokken voelen.'

Marieke - 'Daar sluit ik me bij aan. Weerstand zal soms blijven spelen, voor sommige ouders blijft het bijvoorbeeld heel lastig om de stap naar een vorm van speciaal onderwijs te maken. Maar het is heel fijn dat we door de OT's meer tijd hebben om ouders te leren kennen en meer stil te staan bij de vragen, wensen en zorgen die ouders hebben. Als er door de betrokkenen gedacht wordt aan een eventuele verwijzing, zit het SWV ook aan tafel en kunnen we ouders direct meer uitleg geven. Je kunt meer tijd nemen om ouders goed mee te nemen in het proces. Ik denk dat dit zeker helpend is!'

Wat betekent deze manier van werken voor jullie samenwerking?

Lotte - 'Voor de samenwerking heeft het ontzettend veel gedaan. Het laat ons inzien wat een ander nou doet in het systeem, waardoor je begrip voor elkaar krijgt. Ik denk ook dat het ouders veel meer richting geeft. Die voelen zich meer gehoord en gezien en komen daardoor makkelijker in beweging. En wanneer bijvoorbeeld een arrangement op het regulier onderwijs toch niet voldoende blijkt te zijn, kan je makkelijk weer contact opnemen om de casus te heropenen en verder te kijken, in plaats van dat alles weer opnieuw moet.'

Marieke - 'Ik ben nauwer bij de scholen betrokken en nog veel meer op samenwerking gericht. Ik krijg ook meer zicht op wat er allemaal op de scholen speelt. En hoe ingewikkeld het soms is voor de scholen om ondersteuning goed te organiseren.'

'De hulp is sneller op gang gekomen, de leerling heeft hier goed van geprofiteerd en kon op school blijven!'

Marieke

Kun je een voorbeeld geven van de voordelen van deze manier van werken aan de hand van een specifieke casus?

Lotte - 'Bij een specifieke casus namen we contact op met het SWV tijdens de aanvraag van een arrangement, veel vroeger dan voorheen dus. We merkten dat ouders en andere hulpinstellingen door de aanwezigheid van het SWV beter in beweging kwamen.'

Marieke - 'Er kwam inderdaad heel snel overleg met de al betrokken instanties op gang. De gesprekken voerden we in dat traject nog digitaal vanwege corona, waardoor het voor mij soms lastig was om goed met de betrokken ouder af te stemmen. Hier heeft Lotte een belangrijke bijdrage in geleverd; moeder kwam wel naar school voor de gesprekken en Lotte maakte vaak even de vertaling richting moeder. Ik ben heel blij met de uitkomst van het traject: de hulp is sneller op gang gekomen, de leerling heeft hier goed van geprofiteerd en kon op school blijven!' ■

